

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

บุคลากรเป็นทรัพยากรมนุษย์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์กรในการบริหาร จัดการและขับเคลื่อนการทำงาน การดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมายการดำเนินงาน โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ของบุคลากรในองค์กรนั้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ ของการดำเนินงาน อันได้แก่ เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร การตลาด และการจัดการแล้ว ทรัพยากรมนุษย์คือปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้การบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การแข่งขันทางธุรกิจ การสร้างความเจริญก้าวหน้า ดำเนินไปอย่างราบรื่นและมั่นคง (ชูชาญ สมิทธิไกร. 2540 : 1) ซึ่งผู้บริหารองค์กร ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบกับงานด้านบุคคล จะต้องพยายามดูแลเอาใจใส่ทำนุบำรุงให้ทรัพยากรบุคคล ให้เพียงพอและอยู่ในสภาพที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้เวลา สถานการณ์และงบประมาณที่มีอยู่ รวมไปถึงการ โน้มน้าว สร้างแรงจูงใจในการทำงาน สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดความสามัคคี รักการทำงานและเต็มใจเดียดสถาพรเพื่อสร้างความเจริญมั่นคงและส่งเสริมทำงานให้กับองค์กร (ปริยาพร วงศ์นุตร โ戎น. 2544 : 120)

ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารงาน ก็อาจจะคูดีจากสภาพการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน เพราะการบริหารงานบุคคลคือปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของหน่วยงานโดยตรง ในวงการบริหารทั้งในวงการธุรกิจ วงราชการ และวงการศึกษา ถือว่าการบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะความสำเร็จของงาน ขึ้นอยู่กับคนเป็นสำคัญ บรรดาสิ่งก่อสร้าง อาคารสถานที่วัสดุครุภัณฑ์ และการเงิน แม้จะบรรลุณสักเพียงใดจะไม่มีความหมายเลย ถ้าคนที่จะใช้สิ่งเหล่านี้ไม่มีความสามารถเพียงพอหรือขาดขวัญ ขาดกำลังใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ผู้บริหารที่ดี คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถสูงในการบริหารงานบุคคลให้ทุกคนร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 6)

การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างดีที่สุด ประ helyด์ที่สุด และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในงานแล้วเขาจะปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มกำลัง ความสามารถ ด้วยความกระตือรือร้นขยันหมั่นเพียร ดังนั้น ผู้บริหารที่ดีจะมุ่งหวังแต่จะได้

ผลงานที่ดี มีปริมาณสูงเป็นที่พอใจนั้นไม่เพียงพอ ควรมุ่งให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีความรักในหน่วยงาน รักในอาชีพของตน ทำงานด้วยความเต็มใจ มีน้ำใจ และปฏิบัติต่อ กันอย่างอบอุ่น และถ้าผู้ปฏิบัติงานมีแรงจูงใจสูงย่อมนำมาสู่ผลงานที่ดี และเมื่อผลงานดียอมทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (มาโนย์ วัยเจริญพงษ์. 2545 : 4) ซึ่งสอดคล้องกับเดวิส และ นิวสตรอม (Devis and Newstrom.2985 : 109)

ที่กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์การ มีผลต่อความสำเร็จของงานและองค์การ รวมทั้งความสุขของผู้ทำงานด้วย องค์การใดก็ตามที่บุคลากรในหน่วยงานไม่มีความพึงพอใจในการทำงาน ก็จะเป็นภาระหนึ่งที่ทำให้ปริมาณงานต่ำ คุณภาพของงานลดลง มีการขาดงาน การลาອอกจากงาน หรือก่อให้เกิดอาชญากรรมและปัญหาทางวินัยได้อีกด้วย แต่ในทางตรงกันข้าม หากบุคลากรมีแรงจูงใจในการทำงานสูง จะมีผลทางบวกต่อการปฏิบัติงานและยังเป็นเครื่องหมายแสดงถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานอีกด้วย

กระบวนการสร้างแรงจูงใจเป็นกระบวนการที่สถาบันชั้นชื่อ โดยมีความเกี่ยวพันกับความต้องการ (Needs) ของหน่วยงาน และความพยายามของฝ่ายบริหารในการที่จะสนับสนุน ความต้องการของบุคคลอย่างเหมาะสม และการที่ต้องการให้ความสำเร็จในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจ ก็เพาะองค์ประกอบสำคัญที่สุดขององค์การก็คือ “คน” ในฐานะที่เป็นสมาชิกในองค์การ ทำอย่างไรจึงจะชักชวนให้บุคคลในองค์การทำงานได้อย่างเต็มความสามารถ รักองค์การและทำงานด้วยความเต็มใจไม่ให้เกิดความรู้สึกว่า “ต้องทำ” แต่ให้เกิดความรู้สึกว่า “ต้องการทำ” (สำนักงานคณะกรรมการการประดิษฐศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 50) การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการที่ชั้นชื่อและจัดการยกที่สุด เพราะมีสามารถหาสูตรสำเร็จมาจัดการได้่าย ฯ และความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กรในการบริหารจัดการอาจจะสูญเสียจากการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน (สร้อยตรรกะ บรรณาณ. 2542 : 83)

ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพและการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้แก่ การจูงใจ ความสามารถในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อม ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน บุคลากรต้องเผชิญกับสภาพสังคมที่มีความกดดันสูง การแข่งขันเพื่อความเอื้ออาทร ครอบครัว ความสัมพันธ์ทางอาชญากรรม ความไม่สงบทางการเมือง ฯลฯ ปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อความอยู่รอดของบุคลากรจึงเป็นปัจจัยในเรื่องเงิน ค่าใช้จ่ายและสวัสดิการ ทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความเสียสละ ทุ่มเทและรักงานที่ทำ จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารองค์การต้องการ และการสร้างแรงจูงใจ โดยการโน้มน้าว การสร้างหัวญญและกำลังใจ สวัสดิการและค่าตอบแทน

ที่เหมาะสม ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน เหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยบุคลากรมีกำลังใจในการทำงาน ทุ่มเทและเสียสละให้กับหน่วยงาน (ไฟศาล アナagnar. 2543 : 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กฎ ระเบียบและกฎหมายทางการศึกษา ได้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาและมุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้ได้มาตรฐานวิชาชีพเพื่อพัฒนาเยาวชนให้ได้รับมาตรฐานการศึกษาที่ดีที่สุด ได้แก่ การพัฒนาการศึกษา 4 ด้าน คือ การปฏิรูปสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนและการปฏิรูประบบการบริหารในมาตรา 30 กล่าวถึง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ มาตรา 49 กล่าวถึง การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง และมาตรา 55 กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกือบทุนอื่น ๆ ในมาตรา 55 กล่าวถึง การกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งกฎ ระเบียบ กฎหมายเหล่านี้ นอกจากจะเป็นการสร้างแรงจูงใจส่งเสริมและเอื้ออำนวยให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถสูงขึ้น และมีค่าครองชีพที่ดีขึ้นกว่าเดิม จากสิ่งที่กล่าวมานี้เป็นการยกระดับ วิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพขั้นสูง ส่วนผลทางลบ คือ ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้สึกว่าถูกกำหนดให้ต้องรับภาระหนักที่มากขึ้น โดยเฉพาะข้าราชการครูบางส่วนที่มีภารกิจต่างๆ จำนวนมาก ทำให้เกิดความท้อแท้ จนต้องลาออกจากงานเนื่องจากภาระการศึกษาที่มีผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างแรงจูงใจ เพื่อขับขี่และกระตุ้นให้ครูรักในหน้าที่การทำงานและอยากที่จะทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ. 2541 : 6)

การบริหารจัดการงานค้านการศึกษาให้มีคุณภาพ บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา และผู้เรียนมีมาตรฐาน และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้น ครูเป็นบุคลากรหลักที่มีความสำคัญมาก เพราะครูต้องเป็นผู้บริหาร ผู้จัดการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและพัฒนาทุกวิธีการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ ครูเป็นผู้มีคุณธรรม มีคุณค่า มีความเสียสละในการสร้างสรรค์ความเจริญให้เกิดขึ้นในตัวของมนุษย์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของสังคม ครูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ จึงเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญที่สุด หน่วยงานองค์กรต้องนำร่องรักษาและส่งเสริมให้อยู่ในหน่วยงานนาน ๆ การหาวิธีการชูใจ การสร้างแรงจูงใจ การส่งเสริมและเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร เพื่อให้มีกำลังใจปฏิบัติงานแก่

หน่วยงานและองค์กร จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้บริหาร องค์หน่วยงาน พึงตระหนักและควรสร้างสิ่งเหล่านี้ให้แก่บุคลากร ในสถานศึกษาแต่ละแห่งที่มีบุคลากร ปฏิบัติงานอยู่ ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งเป็นผลกระทบให้เกิด ความแตกต่างทั้งในด้าน ความพร้อมด้านบุคลากร สภาพของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ความพร้อมในด้านของอาคารสถานที่ที่แตกต่างกันมาก ซึ่งส่องผลกระทบต่อความ เจริญก้าวหน้าของอาคารสถานที่และความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวก หลากหลายรับการทำางาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมี ผลต่อสภาพของการปฏิบัติงานของครู ความแตกต่างทางด้านเพศ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งมีผลต่อ การปฏิบัติงาน แม้ว่ากฏหมายได้มัญญติดสิทธิและความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศ หญิงในทุกๆ เรื่อง แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้น การได้รับโอกาสเพื่อความก้าวหน้า สภาพ หรือสถานการณ์ในบางเหตุการณ์ เพศหญิงยังมีข้อด้อย และถูกกลั่นแกล้งที่จะได้รับโอกาสใน การทำงานและ ได้รับความก้าวหน้า (ปัตติยะ ศุภารมย์, 2546: 56)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากข้อมูล 10 มิถุนายน 2548 พนวจมีทรัพยากร บุคคลในการบริหารงานที่เป็นข้าราชการครูในสถานศึกษา จำนวน 2,459 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 181 คน และจำแนกเป็นครูผู้สอนจำนวน 2,278 คน ในช่วง 3 ปีงบประมาณที่ผ่านมา คือ ระหว่างปีงบประมาณ 2545 - 2547 ผู้วิจัยได้สำรวจพบว่า มีข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้ขึ้นดำรงขอลาออกจากราชการ ก่อน การเกษียณอายุราชการ (โครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต) เป็นจำนวนมากและ ได้รับอนุญาตให้ ลาออก จำนวน 163 คน (คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. ที่ 313/2545, 296/2546 และ 287/2547) ในจำนวนข้าราชการครู ที่ลาออกจากราชการดังกล่าวจากการ ตอบแบบสอบถาม พนวจฯ ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาทุกขนาดมีภาระงาน ที่รับผิดชอบมาก มีรายได้ไม่สัมพันธ์กับรายจ่าย มีอารมณ์เครียดกับงาน ได้รับการตรวจ ศุขภาพเพียงบางส่วน ผู้บังคับบัญชาจัดกิจกรรมนันทนาการให้เป็นส่วนน้อย และยังมี ข้าราชการครูจำนวนมากที่ต้องการให้มีสวัสดิการเพิ่ม จะเห็นได้ว่า ครูขาดแรงจูงใจในการ ทำงาน ทำให้ขาดความรักในหน่วยงาน อาชีพ เงินเดือน และส่วนที่เป็นสวัสดิการไม่ เพียงพอหรือเหมาๆ สม จึงทำให้ตัดสินใจลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุราชการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. 2548 : 6)

ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ การสร้างแรงใจງูงใจให้กับครูในการทำงานของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกภาค เขต 2 ว่ามีการสร้างแรงใจในการทำงานอยู่ ในระดับที่มากน้อยเพียงใด เพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างแรงใจ อย่างไร มีแนวทางและข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง ที่จะทำให้ครูผู้ปฏิบัติงานเกิดแรงใจ ร่วมมือร่วมใจในการทำงาน เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลสารสนเทศค้านการส่งเสริมการสร้าง แรงใจ ไปใช้ประกอบการพัฒนางานบริหารบุคคล ลดความขัดแย้งของบุคคลกร ประสาน ความสามัคคีในองค์กร สร้างความเจริญก้าวหน้าในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

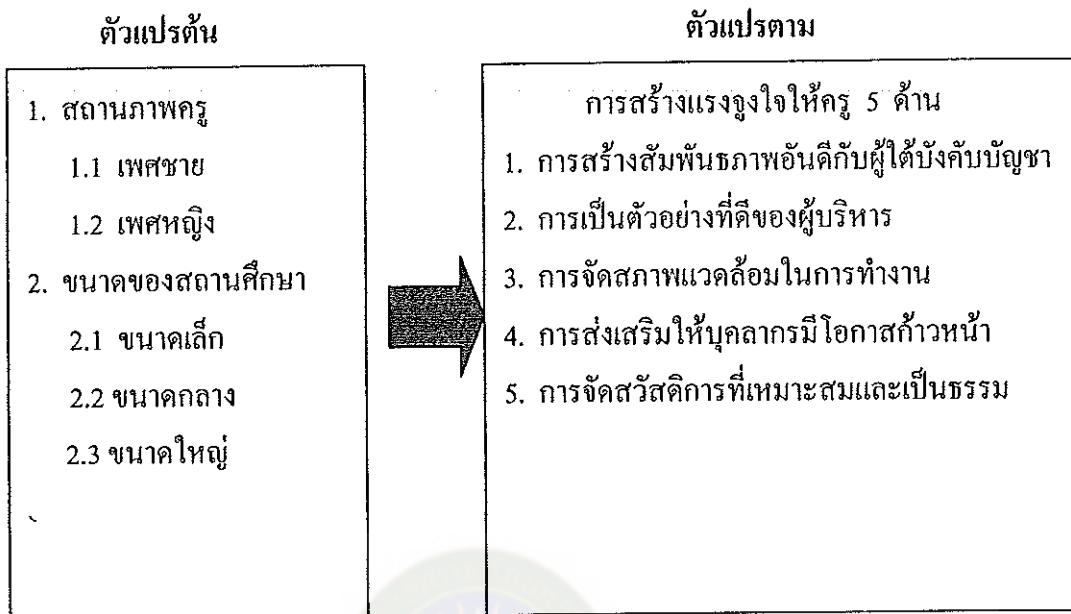
1. เพื่อศึกษาการสร้างแรงใจให้ครูของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานอกภาค เขต 2 จำแนกตามเพศและขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบการสร้างแรงใจให้ครูของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกภาค เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา โดยรวมและ รายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแรงใจให้ครูของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกภาค เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูเพศต่างกัน มีความเห็นต่อการสร้างแรงใจ ของผู้บริหารแตกต่างกัน
2. สถานศึกษางานด้วยกัน ผู้บริหารมีการสร้างแรงใจให้กับครูแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการງูงใจของ มาสโลว์ ที่กล่าวถึงความต้องการ ของมนุษย์ 5 ขั้น (Maslow. 1970 : 35 - 47) ทฤษฎีสองปัจจัยของไฮร์ชเบอร์ก (Herzberg. 1959 : 113 – 115) ทฤษฎีการງูงใจของ McClelland (ยังคงใน ศิริวรรณ เศรีรัตน์ และคณะ. 2542 : 415 – 416) โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา ได้กรอบแนวคิด เกี่ยวกับการสร้างแรงใจแก่ครูของผู้บริหาร 5 ด้าน ได้แก่

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 ตามข้อมูล 10 มิถุนายน 2550 จำนวน 2,278 คน
 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน (Multi-Stage sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง รวม 329 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

2.1.1 เพศ จำแนกเป็น

- ครูเพศชาย
- ครูเพศหญิง

2.1.2 ขนาดสถานศึกษา

- สถานศึกษานักเรียน
- สถานศึกษานักกลาง
- สถานศึกษานักใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ระดับการสร้างแรงจูงใจให้ครู 5 ด้าน ได้แก่

- 2.2.1 การสร้างสัมพันธภาพอันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา
- 2.2.2 การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บริหาร
- 2.2.3 การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 2.2.4 การส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสก้าวหน้า
- 2.2.5 การจัดสวัสดิการที่เหมาะสมและเป็นธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การปฏิบัติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อกระตุ้น ขับเคลื่อน ให้เกิดความต้องการ ในการทำงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดจนบรรลุวัตถุประสงค์ สรุปได้ 5 ด้าน คือ

1.1 การสร้างสัมพันธภาพอันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา หมายถึง การทำงานมีลักษณะ เป็นประชาธิรัฐ ให้อิสระในการคิดแก้ปัญหาแก่ผู้ร่วมงาน ให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธากับ งานที่ทำให้รู้ถึงจุดหมายของงานและจุดหมายขององค์การ ความสำเร็จของงานเป็นของทุกคน สร้างความสัมพันธ์ให้ผู้ร่วมงานเกิดความรักความผูกพันและศรัทธาต่อหน่วยงาน มอบหมาย งานที่เข้าพอใจสนใจและอยากทำให้ มีการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ให้มีความรู้สึกว่าเป็น ส่วนหนึ่งของกลุ่มการทำงานมีการประชุมประจำหารือกัน และให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มี ความรู้สึกรับผิดชอบและรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงาน

1.2 การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บริหาร หมายถึง การรักษาสัจจะ ความจริงใจต่อ ตนเองที่จะประพฤติตามที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม การรักษาความเชื่อมโยง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความดีงาม การอดทนลดความช้ำ ไม่ประพฤติผิดศีลธรรม ไม่ว่าด้วย ประการใดๆ การรักษาความเชื่อมโยง ความทุจริต และรักษาสัมภาระของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง มีความตระหนักรู้ว่าครุภัยคือผู้ร่วมงาน ต้องปฏิบัติต่อ กันด้วยเกียรติและความจริงใจ มีความยุติธรรมกับครุภัย ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อ ช่วยเหลือครู ยึดกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน และใช้วิธีแก้ปัญหาครูโดยสันติ

1.3 การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สร้างสุขภาพและนันทนาการที่เหมาะสมแก่ครู จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การจัดบรรยากาศที่เหมาะสมเอื้อต่อการปฏิบัติงานและปราศจากสิ่งรบกวน จัดให้มีสถานที่ ที่เป็นการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสสร้างรู้ข่าวสารอย่างทั่วถึงทันเหตุการณ์ ให้ครูมีโอกาส

ปฏิบัติงานกับชุมชน จัดให้มีห้องน้ำห้องสุขภัณฑ์สำหรับครูอย่างพอเพียง มีการวางแผนกับครูในการจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดตกลแต่งห้องเรียนของตนเองให้สวยงาม และมีการประเมินผล และรายงานผลการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อนำมาปรับปรุงงาน

1.4 การส่งเสริมนักศึกษาให้มีโอกาสก้าวหน้า หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านของครู ส่งเสริมให้ครูได้คิดค้นสื่อการสอนใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ครูแสดงความสามารถ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า ให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อ ฝึกอบรม และถูกงานในสถานศึกษาต่อไป ส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งและให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนัก และความสำนึกรักในการปฏิบัติหน้าที่ของครู และมอบหมายงานพิเศษให้ตรงกับความสามารถของครู

1.5 การจัดสวัสดิการที่เหมาะสมและเป็นธรรม หมายถึง การจัดให้มีร้านสวัสดิการและอาหารสำหรับครู จัดที่พักอาศัยให้ครูตามความจำเป็นและความเหมาะสม จัดให้มีการประกันสุขภาพและตรวจสุขภาพครู ให้คำปรึกษาและแนะนำทางเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจของครู จัดตั้งกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือครู และมีการเบิกจ่ายค่าตอบแทน และสวัสดิการ เป็นไปด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง

2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกชาย เขต 2

3. ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกชาย เขต 2

4. กิจกรรมสร้างแรงจูงใจ หมายถึง กิจกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกชาย เขต 2 ได้ปฏิบัติเพื่อกระตุ้น ขับเคลื่อน ให้การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จนบรรลุวัตถุประสงค์

5. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกชาย เขต 2 ที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกชาย เขต 2 โดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งออก เป็น 3 ขนาด คือ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2541 : 1 – 2)

5.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 1 - 120 คน

5.2 สถานศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน

5.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 301 คน ขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อสนับสนุนสำหรับครู ผู้บริหาร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ที่สนใจทั่วไป เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง การบริหารจัดการและการเสริมแรงจูงใจ ในการทำงานให้กับบุคลากรในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงขององค์กรต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY